

José García Montalvo

Catedràtic d'Economia de la Universitat Pompeu Fabra

UN 'SÒLID' 0,1% EN EL PIB

Hi ha un grup d'economistes, el més optimista, que afirma que els ciutadans ja perceben la millora de l'economia

MARC ARIAS

Les dades macroeconòmiques més recents, el PIB i la taxa d'atur del tercer trimestre del 2013, han tingut moltes interpretacions. Molts comentaristes han coincidit a assenyalar que, malgrat que l'economia creixi, els ciutadans encara no senten aquest creixement. D'altres indiquen que, tot i que ara els ciutadans encara no ho percebin a mitjà termini, el creixement de l'economia és condició necessària perquè notin la millora en el futur. Un altre grup, el més optimista, afirma que els ciutadans ja perceben la millora i que fa dos trimestres que l'ocupació augmenta amb aquest *sòlid* augment del PIB.

La realitat és que una interpretació adequada de les estadístiques econòmiques evitaria moltes interpretacions sense fonament. Parlem primer del PIB. Sense entrar en la qüestió de la representativitat del PIB com a mesura del nivell de desenvolupament d'una societat cal entendre que, en qualsevol cas, es tracta d'una estimació. Per tant, subjecta a error. L'error no només deriva de la dificultat de mesurar els indicadors necessaris per estimar el PIB. També deriva dels indicadors que hi ha disponibles per fer les primeres estimacions.

Per exemple, l'Institut Nacio-

nal d'Estadística (INE) va actualitzar recentment la taxa de creixement de l'economia espanyola el 2011. La primera estimació era un *sòlid* 0,7%. La segona estimació va ser d'un 0,4%. L'última estimació disponible, actualitzada fa dos mesos, indicava un *sòlid* creixement anual del 0,1%. Des de la primera estimació la taxa ha caigut 0,6 punts percentuals.

Si agafem la variabilitat de les estimacions del PIB dels últims anys podem fer una afirmació més precisa sobre l'augment del PIB del tercer trimestre. Estrictament parlant podríem dir que el creixement del PIB es va situar entre el -0,05% i el 0,25%. Per tant, si els ciutadans no han perce-

Una interpretació adequada de les estadístiques evitaria moltes interpretacions sense fonament

but una millora de l'economia pot ser perquè aquesta millora simplement no s'ha produït.

Respecte a l'ocupació, és important parlar sempre de taxes desestacionalitzades i, per tant, una vegada eliminat l'efecte del període de l'any, el nombre de dies festius del mes, esdeveniments especials, etcètera. Per això resul-

ta incompreensible que el Ministeri d'Economia es refereixi a un augment de l'ocupació quan un organisme adscrit al mateix, l'INE, indica que l'ocupació ha tornat a caure el tercer trimestre una vegada ajustat pels efectes estacionals. Sobretot quan és la segona vegada que el Govern espanyol ensopega amb la mateixa pedra: el segon trimestre el ministre d'Economia ja va argumentar que l'ocupació augmentava quan la dada desestacionalitzada de l'INE deia el contrari.

El problema no és només que, encara que l'economia sembla que creix, continuen havent-hi 5,9 milions d'aturats. El tercer trimestre l'atur ha continuat augmentant ajustat per factors estacionals, malgrat que les dades sense ajustar indiquen una caiguda de l'atur. El segon trimestre va ser millor ja que, almenys, va caure l'atur de forma adequadament mesurada.

És realment incompreensible que, sent tan fàcil comprovar-ho, es parli de salaris a l'alça, 500.000 aturats treballant en negre, un augment de l'ocupació o un *sòlid* creixement. La gestió de les expectatives i els *animal spirits* no pot passar per tergiversar de forma infantil la interpretació de les dades econòmiques.

VEGEM COM ES VA DIBUIXAR LA IL·LUSTRACIÓ DE LA PORTADA A videos.lavanguardia.com